

Pe meleaguri dobrogene

Festivalul național „Cîntarea României” e în plină desfășurare și pe meleagurile dobrogene. În această grandioasă activitate creatoare sînt angrenate toate forurile și instituțiile artistice din județul Constanța. Iată de ce ne-am propus să prezentăm cîteva acțiuni concrete, întreprinse de oamenii de cultură din acest județ, privind participarea lor la desfășurarea marelui Festival.

Gheorghe Munteanu

președintele Comitetului județean
pentru cultură
și educație socialistă — Constanța

Interdependența istorie — actualitate

În organizarea acestei ample manifestări culturale, noi vedem o nouă dovadă a grijii permanente a partidului și statului nostru pentru viața spirituală a poporului, pentru dezvoltarea mișcării artistice. La toate fazele Festivalului iau parte atît creatori amatori, cît și artiști profesioniști; se realizează, astfel, un rodnic dialog, al cărui rezultat va fi, fără îndoială, de natură să propulseze cultura românească.

Ca pretutindeni în țară, și în județul Constanța, Festivalul „Cîntarea României” se desfășoară în strînsă interdependență cu evenimentele politice înscrise în agenda anului 1977: sărbătorirea a 100 de ani de la cucerirea Independenței de stat a României și împlinirea a 70 de ani de la dramaticele evenimente din 1907. În județul nostru, Festivalul „Cîntarea României” a debutat prin manifestările legate de tradiționala „Pontică” — dialog cultural cu viața. A urmat faza de masă — în comune, fabrici, instituții. Total s-a desfășurat și continuă să se desfășoare în spiritul regulamentului-cadru. Apreciez ca excelentă ideea de a se organiza un concurs cu faze distincte; aceasta constituie garanția

unei selecții riguroase, precum și a unei difuziuni largi, pînă în ultimul sat, a actului de cultură.

Pornind de la realitățile și posibilitățile județului, bogat în instituții artistice, am organizat și vom organiza, cu concursul oamenilor de cultură și artă, numeroase acțiuni. Peste 50 de artiști profesioniști — actori, regizori, scenografi — îndrumă și sprijină efectiv echipele artistice de amatori participante la concursurile din diferite faze ale Festivalului. O contribuție deosebită în stimularea creației literare o aduc — prin lucrări dramatice (scenete, piese într-un act) sau prin montaje muzical-literare — cenaclurile „Ovidius”, „Poesis” și „Mihail Sadoveanu” din Constanța și „Jean Bart” din Mangalia.

În descătușarea forțelor creatoare, un rol important au echipele de teatru de amatori. În județul nostru sînt peste o sută de asemenea formații (cam jumătate au luat ființă în ultimele trei luni, în această fază preliminară a Festivalului); activitatea lor angajează peste o mie de artiști amatori. Pentru repertoriul acestor echipe au fost selecționate piese într-un act, printre care: *Pasiune plus rațiune* de Al. Mirodan; *Picătura* de Gheorghe Vlad; *Pragul conștiinței civice* de I. D. Șerban; *Martor ocular* de Ștefan Berciu; *O familie* de Dan Tărbilă; *Schimbul* de Aurel Storin; *Copacul alb* de Mihai Tetolan; *Tic-tac* de Ion Maximilian. Ultimeii doi sînt autori locali. Dealtfel, pentru autorii locali am inițiat un concurs, cele mai bune scrieri urmînd a fi premiate și publicate într-o culegere. Și, neîndoios, vom recomanda formațiilor teatrale de amatori să dea prioritate, în punerea în scenă, acestor lucrări, majoritatea inspirate din viața și munca oamenilor de aici.

Participarea noastră la sărbătorirea Centenarului Independenței se va concretiza și în

acte de cultură cu semnificații deosebite : deschiderea Muzeului de istorie națională al Dobrogei (în clădirea din piața Ovidiu), dezvelirea unui monument al Independenței (realizat de sculptorul Marius Butunoiu), organizarea expoziției retrospective „Arta plastică dobrogeană în ultimii o sută de ani” și altele.

Cele trei instituții teatrale profesioniste din Constanța au în pregătire spectacole închinat actului proclamării Independenței. Astfel, Teatrul Dramatic va prezenta în premieră absolută piesa *Marele soldat* de Dan Tărchilă, Teatrul Liric pune în scenă opereta *Peneș Curcanul* (muzica, de Silviu Panțiru ; libretul, de Costică Ghinea și Sebastian Popescu) și pregătește un concert-manifest intitulat *Același gând, același cântec*, iar Teatrul „Fantasio”, un spectacol muzical.

Spectacolele teatrelor profesioniste, precum și cele ale formațiilor teatrale de amatori, realizate cu sprijinul artiștilor profesioniști, ca și toate celelalte manifestări stimulate de Festivalul național „Cîntarea României”, au determinat și întrețin un climat de eferveșcență artistică deosebită. Avem convingerea că urinșa confruntare a celor talentați și foarte talentați se va dovedi o adevărată școală de pregătire și maturizare artistică. În fond, aceasta dă grandoare Festivalului național „Cîntarea României”.

Jean Ionescu

directorul Teatrului Dramatic
din Constanța

O premieră absolută

Pornind de la ideea că spectacolul este un act de cultură destinat maselor, teatrul nostru va fi, ca întotdeauna, în mijlocul vieții, al oamenilor, al realităților zilelor noastre. În mod special acum, în perioada Festivalului „Cîntarea României”, organizăm microstagioni în orașe și în comune din județ, prezentăm, în întreprinderi și la cluburi muncitorești, spectacole urmate de dezbateri, îndrumăm și sprijinim efectiv echipe teatrale din fabrici și de la sate.

În întâmpinarea Centenarului Independenței, vom reprezenta, în premieră absolută, drama *Marele soldat* de Dan Tărchilă. Piesa a fost scrisă la cererea teatrului nostru, autorul fiindu-ne vechi colaborator ; piesa *Io, Mircea Voievod*, primul rod al acestei colaborări, a fost montată, în premieră absolută, tot la noi.

Marele soldat are ca idee centrală lupta omului simplu pentru înfăptuirea Independenței — dezideratul dintotdeauna al românului. Piesa slăvește patriotismul fierbinte care a caracterizat și caracterizează poporul nostru. Eroii ei sînt o familie de țărani săraci din Dobrogea, care, la auzul chemării la arme a românilor, reușese să treacă Dunărea și se înrolează voluntari, plătindu-și visul cu tribut greu, de sînge. Acțiunea este pătrunsă de căldura specifică dramaturgiei lui Dan Tărchilă. Regia va fi realizată de Ion Maximilian ; în distribuție, Sandu Simionică, Heana Ploșcaru, Vasile Cojocaru și alți actori talentați din colectiv. Sîntem convinși că spectacolul ce-l pregătim va satisface din plin așteptările publicului.

Costică Ghinea

directorul Teatrului Liric
din Constanța

„Peneș Curcanul” pe scena lirică

Prezența noastră activă la Festivalul „Cîntarea României” se materializează în forme variate : spectacole la sediu și în întreprinderi, în case de cultură și cămine culturale, întâlniri cu spectatorii, îndrumarea efectivă a echipelor de amatori. Putem afirma că raza de acțiune a teatrului nostru acoperă întregul județ. Pregătim reprezentații în care vor juca și vor cînta actori și cîntăreți, precum și artiști amatori. Asemenea conlucrare constituie o preocupare a noastră mai veche, care, acum, în condițiile desfășurării marelui Festival național, a dobîndit noi dimensiuni.

Cu prilejul „Decadei muzicii românești”, pe care o vom organiza la Constanța, vom prezenta în premieră absolută o operetă românească în care e cîntat legendarul erou al Războiului de Independență de la 1877, celebrat, în versuri nemuritoare, de Vasile Alecsandri : *Peneș Curcanul*. Muzica aparține lui Silviu Panțiru, iar libretul e scris de Sebastian Popescu și de mine. Dacă în opereta *Regele Istros* (libretul aparține acelorași autori), aducem pe scenă eroi din trecutul îndepărtat, de data aceasta, vorbim despre un erou mai apropiat nouă, în timp, ai cărui copii și nepoți trăiesc încă. Am fost prin locurile unde a trăit Peneș Curcanul și am stat de vorbă cu bătrîni care l-au cunoscut

și care acum apar printre personajele operei. Pe baza documentelor istorice și a mărturiilor oamenilor, am căutat să exprimăm, în limbajul specific genului, ideea participării tuturor românilor la lupta pentru independență, luptă minunată înfrunghiată de Penes

Curcanul. Muzica lui Silviu Panțiru pune în valoare melosul popular din diferite zone ale țării.

În același timp, pregătim pentru Festival un concert de muzică românească, sub genericul *Același gând, același cîntec*.

După cum se vede, desfășurarea Festivalului „Cîntarea României” prilejuiește o vastă mobilizare a forțelor artistice, stimulează creația, încurajează talentul și inițiativa. Faptele vitejești ale trecutului, cit și faptele, nu mai puțin eroice, ale prezentului, ale oamenilor zilelor noastre, devin sursă de inspirație pentru creatorii profesioniști, ca și pentru amatori. Pe bună dreptate, acest Festival național este socotit un cîmp fertil de afirmare a talentelor, o sărbătoare fără precedent a tuturor făuritorilor de bunuri materiale și spirituale ale societății noastre.

Stan Vlad

Artiști profesioniști printre amatori

Cu Festivalul național „Cîntarea României, arta amatoare cunoaște o amploare și o diversitate fără precedent.

În întreaga țară au apărut mii de noi formații artistice; printre acestea, echipele de teatru ocupă un loc important. În județe s-au constituit asociații ale creatorilor amatori, cenacuri de dramaturgie, s-au tipărit culegeri de piese de teatru, de versuri, de montaje literare etc. Repertoriul — reunind creații ale unor dramaturgi consacrați și ale unor condeie proaspete, stimulate de chemarea Festivalului — se caracterizează printr-un bogat conținut de idei, prin efortul spre o ținută artistică elevată, prin aspirația către un mesaj educativ. În el, interpreții amatori caută reflectarea artistică a realităților zilelor noastre, ca și a marilor evenimente ce se aniversează în acest an — Centenarul Independenței, 70 de ani de la Răscoala din 1907, 30 de ani de la Proclamarea Republicii.

În această manifestare de masă, creatorii profesioniști sînt activ angrenați, dînd — sub diferite forme — un sprijin generos și competent formațiilor amatoare.

O sumară anchetă ne-a prilejuit cunoașterea cîtorva aspecte ale acestei conlucrări.

Stela Popescu:

**„Într-adevăr, minunată
conlucrare...”**

Am întîlnit-o de mai multe ori pe actrița Stela Popescu în mijlocul elevelor și elevilor de la Liceul „Matei Basarab” din Capitală. Recent, am surprins-o într-un dialog cu profesoara de limba română Anastasia Mateuț, care poate fi socotită sufletul brigăzii

artistice din școală. Brigada avîndu-și, de-acum, mica ei istorie, cu victorii și cu înfrîngerii... Nu mai departe decît anul trecut, își încetase activitatea; dar, în luna noiembrie 1976, în climatul de emulație determinat de etapa de masă a Festivalului „Cîntarea României”, a renăscut, fiind astăzi, din nou, în centrul atenției întregului liceu.

Profesoara Anastasia Mateuț, împreună cu cîțiva elevi, au pregătit spectacolul intitulat *Raid-anchetă* prin școală. Textele au fost scrise de profesoară, în bună măsură, pe canavaua unor idei propuse de elevi. Muzica este, în cea mai mare parte, opera elevilor; ei au selectat și aranjat o seamă de melodii

cunoscute, de tip folk, ba sînt chiur autorii unor piese muzicale.

Stela Popescu a venit la prima repetiție, gata să ajute cu sfaturi, cu soluțiile pe care i le furnizează bogata ei experiență de scenă, alți în genul teatrului de proză cit și în cel al revistei; prezența ei a încălzit atmosfera și a stîrnit un viu interes.

— Cum vi se pare conlucrarea cu acești adolescenți? Unii par a fi deosebit de sensibili față de artă...

— Minunată, într-adevăr minunată conlucrare, răspunde actrița, în noua ei postură de instructor artistic. Felul cum m-au primit a depășit toate așteptările. Mi-am dat seama, dintru început, că am de-a face cu tineri interesați de faptul de artă, dornici să învețe și, mai ales, înzestrați cu talent. Știu de pe acum că vor interpreta cu succes ce au de interpretat; pentru că nu sînt numai dăruți, dar și repetă eu dăruire. Profesoara Mateuț este și ea o îndrăgostită de scenă, lucrează cu aceeași pasiune, alături de elevii-interpreți. Raid-anchetă prin școală (spectacol la care au colaborat 17 elevi) este un colaj de schițe, scenete, poezii, monologuri, epigrame, cintece; totul, încheșat cu bun-gust. Toți membrii brigăzii sînt buni; în mod deosebit, m-au impresionat Delia Radu, Cătălin Rădulescu, Adriana Vasiliu, Doina Jeremia, Valer Boca. Și nu mi-a fost greu să-mi dau seama că și colegii lor, spectatori, sînt încîntați de realizarea brigăzii artistice. Primele reprezentații, date în elegantul și spașiosul amfiteatru al Liceului „Matei Basarab”, au fost întîmpinate cu ropote de aplauze. O dată mai mult, m-am convins că marele Festival național „Cîntarea României” este un cîmp larg de afirmare a talentelor, că descătușează nebanuite energii creatoare.

Sînt bucuroasă că am putut ajuta și eu, cu un sfat, cu o idee, cu pricepera mea, la realizarea spectacolului; voi continua să contribuie la cîzelarea lui, fiindcă urmează a fi prezentat și în etapa de sector a Festivalului. Sper, odată cu toți elevii, să raportăm succese și în afara Liceului.

Ion Lucian:

„Formule noi de interpretare”

Actorul Ion Lucian, familiarizat de mult cu psihologia și virtuțile spectatorului și actorului tînăr, se ocupă, în ultima vreme, de îndrumarea echipei de teatru de la Casa de cultură a tineretului din sectorul 4 din Capitală, „Club T.4”.

— Echipa de teatru „Club T.4” este cunoscută în rîndurile formațiilor de amatori, pentru excelențele ei reușite, printre care montajul muzical-literar pe versuri din lirica universală contemporană progresistă ori spectacolul cu piesa lui Al. Mirodan, Un proces neobișnuit. Ce va prezenta această formație în cadrul etapei de sector și a celei municipale a Festivalului „Cîntarea României”?

— Fîind vorba de o formație cu un bun renume (la realizarea celor două spectacole de care ați amintit, îndrumător artistic a fost Victor Radovici), ai cărei membri au dovedit reale aptitudini și perseverență în atașamentul lor pentru teatru, pregătim punerea în scenă a lucrării Snoave cu măști, pe care o semnez în colaborare cu Virgil Puicea. În

realizarea acestui spectacol, vom folosi o formulă nouă de interpretare, apărută în atmosfera generală de înnoire determinată de marele Festival: distribuirea laolaltă a unor actori profesioniști și amatori. Actorii care participă la această experiență sînt Jon Arcudeanu, Victor Radovici, Șerban Cantacuzino și cu mine; iar, dintre amatori, toți cei 14 membri ai echipei de teatru „Club T.4” — tineri muncitori din întreprinderile sectorului 4, studenți și elevi. Piesa Snoave cu măști, care prezintă, într-o formă armonioasă, vechi obiceiuri și tradiții, costume și dansuri populare românești, a fost primită cu însuflețire de către colectiv. Am convingerea că va fi un spectacol de succes. Trebuie să mărturisesc că și pentru mine este emoționantă această colaborare.

— La ce resurse vă gândiți, atunci cînd lansați un pronostic de succes?

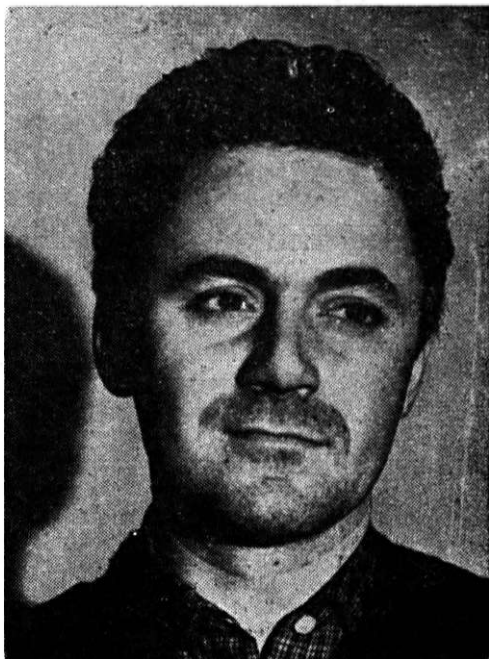
— În primul rînd, am încredere în talentul și în elanul echipei, precum și în receptivitatea cu care a întîmpinat textul. Toate acestea le-am putut remarca cu prilejul repetițiilor. Se cuvine să mai precizez că la Casa de cultură a tineretului din sectorul 4 există o atmosferă puternic însuflețitoare pentru mișcarea artistică de amatori. Atît Comitetul U.T.C. al sectorului 4, cît și conducerea Casei de cultură a tineretului, nu-și precupețesc sprijinul, asigură condiții excelente pentru desfășurarea activității, stimulează inițiativa și inspirația tinerilor. Cum sã nu fiu convins că succesele nu vor întirzia să se arate?

Dumitru Rucăreanu:

„Viața studenților pe scenă”

„Festivalul s-a anunțat / Noi o brigadă am format” — cu aceste versuri începe spectacolul brigăzii artistice a studenților de la A.S.E.-Facultatea de comerț. Brigada artistică de la Academia de studii economice are deja oarecare faimă în publicul studentesc. Anul trecut, la Festivalul național al artei studentești — Galați '76, ea a dobîndit laurii primului loc; iar azi, înșiși membrii brigăzii afirmă: „Premiul ce l-am obținut / Ne obligă la mai mult”.

Instructorul ei este actorul Dumitru Rucăreanu.

— Vreți să ne vorbiți despre activitatea formației?

— Cînd lucrezi cu tineri dotați, atrăși spre această preocupare, munca devine mai ușoară, ba chiar de-a dreptul plăcută. De doi ani sînt legat de această echipă. Unii membri s-au mai schimbat, fiindcă și-au încheiat studiile și au părăsit facultatea; dar, de fiecare dată, au fost înlocuiți de „boboci” la fel de buni.

Spectacolul poartă, cum e firesc, amprenta genului revuistic (cuplete, scenete, dialoguri, monologuri, versuri pe fond muzical). Textele, inspirate din viața studenților, abordează probleme diverse — învățătura, conviețuirea în cãmine, activitatea obștească. Autorii lor sînt, în majoritate, studenți: Nicolae Arieșan, Radu Grigoroiu, Marian Bănduț, Viorel Ioniță. Aranjamentele muzicale, ca și acompaniamentul, aparțin tot unor studenți: Sorin Pitiș, Dan Sighinaș, Vali Urdea.

Spectacolul pe care l-am pregătit pentru Festivalul național „Cîntarea României” se intitulează În căutarea adevărului. L-am prezentat în faza pe facultate și a „făcut” un deosebit succes. Acum, lucrăm la „îmbunătățirea lui, pentru faza pe centrul universitar. Alternăm repetițiile cu reprezentațiile publice, de pildă, la Uniunea Scriitorilor (la Cenaclul umoriștilor), la Brașov (în fața colegilor de la institutele din oraș). Cîteva secvențe au putut fi urmărite și la televiziune.

S. V.